Coproductie 'They Eat People' voorspelt politieke toekomst van Vlaanderen

De vaudeville van de Wetstraat

Verkiezingsaffiches van een allochtone kandidaat met bloed uit zijn mond promoten de theatervoorstelling *They Eat People* van Joost Vandecasteele en Ruud Gielens. De eerste behoort tot Abattoir Fermé, dat vorig jaar nog een Vlaamse Cultuurprijs won, de tweede tot Union Suspecte.

DOOR WOUTER HILLAERT

GENT ● De coproductie van Union Suspecte en Abattoir Fermé is gestoeld op één basisstelling. 'De gesplitte Volksunie is nu zodanig geïnfiltreerd in andere Vlaamse partijen dat je bijna een Vlaams-nationalistisch complot zou vermoeden', aldus Gielens.

Mochten Ruud Gielens en Joost Vandecasteele zelf in de politiek zitten, de Wetstraat zou hen niet kunnen bijhouden. De regisseur en de schrijver van *They Eat People* strooien met oneliners, maatschappelijke analyses en gedurfde vergelijkingen. Het moest er eens uit, zoveel is duidelijk. "Als we alles zouden spelen wat ik geschreven heb, was je na drieënhalf uur nog niet buiten", zegt Vandecasteele. "Nu komen we uit op anderhalf uur, goed voor een slim en spannend politiek drama. Of dat is toch de bedoeling. Tijdens het schrijven heb ik bewust aan tv-dialogen gedacht, met zoveel mogelijk vaart erin."

Verdoken racisme

They Eat People toont drie archetypes van het moderne partijbedrijf in volle verkiezingsstrijd: de campagnestrateeg (Vandecasteele zelf), de oudere machthebber in de partij (Zouzou Ben Chikha) en diens broer, de nieuwe sterkandidaat die naar de macht moet worden gekatapulteerd (Mourade Zeguendi). "Eerst wordt hij gewoon gestuurd, gaandeweg mag hij meer zijn zeg doen", aldus Vandecasteele. "Hij is een allochtoon in een Vlaams-nationalistische partij, maar zo gek is dat toch niet? De VU zou ook zo iemand naar voren schuiven, en dan nog het liefst een Franstalige, om toch maar niet van racisme beschuldigd te worden. Maar het is zoals met Obama: wij geloven nooit dat die verkozen zal worden. Onderschat het verdoken racisme niet."

They Eat People wil een toekomstig politiek Vlaanderen tonen, uitgaande van een hereniging van de VU. "Ooit was dat zo'n kleine partij, maar vandaag vertegenwoordigt hun gedachtegoed 60 à 70 procent van het kiezerspotentieel. Een kwart van de politici die er vandaag toe doen, is daar ooit begonnen. Zelfs Bart Staes van Groen!", aldus Gielens. "Het Vlaams-nationalisme is zo doorgedrongen dat je het nooit kunt terugdraaien."

Vandecasteele pikt in. "We eindigen bij de keuze tussen rechts of rechts. Met de crisis van de banken zou links een glorietijd moeten beleven, met honderden Rosa Luxemburgs die opstaan, maar waar zitten ze? Laten we gewoon eens toegeven dat Vlaanderen onafhankelijk zal worden. Maar wat daarna? We willen voorbij het klassieke statement 'Awoe, VB'. Het VB is van een vorige generatie, daar gaat het niet meer over."

> SCENARIST JOOST VANDECASTEELE:
> Waarom verwachten we in elk beroep vakmensen, behalve in de politiek?

Waar het wel om draait, is de vervlakking. "Iedereen heeft zich gebombardeerd tot volkspartij", vindt Vandecasteele. "Je spreekt niet meer voor de ideeën, maar voor de mensen. Politiek is catering: zeg mij wat je wilt. Wel, ik wil geen politici die op mij lijken. Waarom verwachten we in elk beroep vakmensen, behalve in de politiek? Ik wil Nobelprijswinnaars in het parlement."

Extremisten in maatpak

Gielens en Vandecasteele zwaaiden samen af aan het RITS en ontmoetten elkaar later weer in het Nieuwpoorttheater voor een maandelijkse theatrale act die inspeelde op de actualiteit. "Zo hebben we nog een fantastische documentaire gemaakt over de KKK, als een terroristische versie van *Vlaanderen Vakantieland*. Toen we bij de NATO gingen filmen, werd dat het begin van ons dossier bij de Staatsveiligheid", aldus Gielens. "Sindsdien zijn we dus voor het leven verbonden. Vliegt hij in de bak, dan komen ze mij ook ondervragen. We zijn allebei even zot van politiek."

FOTO JIMMY KETS

■ **Regisseur Ruud Gielens (l.) en scenarist Joost Vandecasteele (r.) bundelden hun krachten voor het theaterstuk *They Eat People*. 'We zijn allebei even zot van politiek.'**

Vandecasteele belde Gielens op na diens *We People* met Ben Chikha en Zeguendi bij Union Suspecte. "Ik was ondersteboven van de directheid waarmee die zwarte personages de zaal tegemoet traden. Ik wilde de witte versie maken. Maar dan niet over religie, wel over politiek."

"Eigenlijk gaat het om dezelfde mechaniek van extremisme", treedt Gielens hem bij. "Rechtse politici zijn er als de kippen bij om moslimextremisten te veroordelen, maar ze zouden beter eerst in eigen boezem kijken. Ze hebben alleen hun maatpak voor." Wat Gielens en Vandecasteele zo gebeten maakt door politiek, zijn de systemen erachter. "We hebben die nu bijna helemaal door. Geef ons wie dan ook als kandidaat en we brengen hem naar de top." Zelf zien ze zich minder snel op een affiche verschijnen. "Nee, daar hebben we de koppen niet voor."

Tot 17 december op tournee. www.union-suspecte.be of www.herenigdevolksunie.be.

MENSENTELEX

Toots Thielemans heeft in de Verenigde Staten, als eerste in Europa geboren musicus, de hoogste onderscheiding in de jazzmuziek gekregen. Het National Endowment for the Arts eerde hem vorige week vrijdag met de titel 'Jazz Master'. De 86-jarige Belgische mondharmonicaspeler bracht bij de uitreiking als dank een versie van 'What a Wonderful World', een eerbetoon aan Louis Armstrong, die hij zijn "muzikale goeroe" noemde.

Liza Minnelli maakt haar rentree op Broadway. De zangeres staat in december twee weken lang in het Palace Theatre. Het is negen jaar geleden dat Minnelli op Broadway stond. De 62-jarige zangeres zal tijdens de voorstelling haar bekendste nummers brengen, waaronder 'Cabaret', 'Maybe this Time' en 'New York, New York'.

De veiling van haar Titanicsouvenirs heeft **Millvina Dean** (96), de laatste overlevende van de schipbreuk van het cruiseschip, 40.000 euro opgebracht. Dat is het tienvoud van wat ze gehoopt had. Dean moest de souvenirs verkopen, opdat ze de kosten voor haar verblijf in een tehuis zou kunnen betalen.

Soulzangeres **Dee Dee Warwick** is zaterdag op 63-jarige leeftijd overleden. De Amerikaanse was al lange tijd ziek en overleed in een verpleeghuis in New Jersey. Warwick scoorde in de jaren zestig en zeventig hits als 'Foolish Fool', 'She Didn't Know (She Kept on Talking)' en 'I'm Gonna Make You Love Me'. Ze werd twee keer genomineerd voor een Grammy Award.

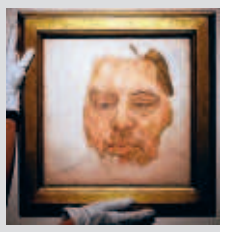

FOTO EPA

Een onvoltooid portret van **Francis Bacon** door Lucian Freud heeft zondag in Londen 6,9 miljoen euro opgebracht. Vooraf was de opbrengst geschat op 6,4 tot 9 miljoen euro. Het werk werd geveild door het veilinghuis Christie's. Bacon en Freud worden gezien als de grootste Britse schilders na de Tweede Wereldoorlog. Freud poseerde geregeld voor zijn vriend Bacon, die in 1992 overleed. De nu 85-jarige Freud maakte slechts twee schilderijen van Bacon. De eerste schilderde Freud in 1952. Dat doek werd in 1988 in Berlijn gestolen en is sindsdien spoorloos. Het geveilde portret dateert uit 1956-1957.

The Last Shadow Puppets met orkest in uitverkocht Koninklijk Circus ★★★

Wel goed, maar niet groots

BRUSSEL ● Ze waren begin dit jaar begonnen als een hobbygroepje, maar zondagavond stonden The Last Shadow Puppets al meteen in het Koninklijk Circus. Dat de groep de frontman van het immens populaire Arctic Monkeys in de rangen telde, was daar uiteraard niet vreemd aan. Maar ook los daarvan was het optreden een evenement.

DOOR BART STEENHAUT

Alex Turner en Miles Kane, de twee kernleden van The Last Shadow Puppets, hadden een heus orkest meegebracht met een blazerssectie, twaalf strijkers, een trommelaar en een dirigent om het publiek bij de les te houden. Daardoor had het optreden veel weg van een flashback naar de jaren zestig. Het podium, met ouderwetse wijnrode gordijnen, was in retrostijl opgetrokken en de Puppets zelf zagen er met hun opgeknipte kapsels, dassen en smetteloze pakken uit als de jonge Beatles.

Geen toevallige referentie, overigens, want de Puppets hadden speciaal voor het optreden in Brussel een cover van 'I Want You (She's So Heavy)' ingestudeerd. In de eigen nummers zinderden dan weer echo's van John Barry, The Walker Brothers en, onvermijdelijk, Arctic Monkeys. Songs als 'Standing Next to Me' en 'Calm Like You' hielden het ritme aan van een paard in galop en werden door het orkest van sierlijke strijkjes voorzien. Het snedige 'The Age of Understatement' was vanzelfsprekend een van de uitschieters in de set.

Toch had je het gevoel dat de set wat op hetzelfde niveau bleef voortkabbelen. Er werd strak gespeeld en Turner en Kane wisselden elkaar netjes af achter de microfoon. Maar toch kon je je niet van de indruk ontdoen dat het er links en rechts een tikje te routineus aan toeging, en voor-

> Alleen op het einde van de songs durfde de groep het aan om even uit haar keurslijf te breken

al dat de twee zangers elkaar niet wilden overschaduwen. De onderlinge communicatie werd tot een minimum beperkt en qua showgehalte beperkten de twee zich tot het ritmisch op en neer bewegen van hun gitaar, iets wat uiteraard geen uur kon boeien.

De magie waarop je zat te wachten bleef uit. De strijkers, verscholen achter een doorzichtig gordijn, voegden wel wat drama toe, maar ze kregen te weinig vrij spel om passages als 'In the Heat of the Morning' en 'Time Has Come Again' het surplus te bezorgen dat de aanwezigheid van al die extra mankracht kon verantwoorden. Meer nog: doorgaans beperkten de Puppets zich louter tot het naspelen van de plaat. Alleen op het einde van de songs durfde de groep het aan om eventjes uit haar keurslijf te breken.

FOTO ALEX VANHEE

■ **Alex Turner, ook bekend als frontman van het populaire Arctic Monkeys, speelde strak, maar iets te routineus.**

Het tot de bisronde opgespaarde 'Memories', een zucht pure pop in de beste Burt Bacharachtraditie, bracht het optreden nog even in een hogere versnelling, maar echt fantastisch werd het niet. The Last Shadows Puppets voldeden gewoon aan de verwachtingen. Punt. Niet meer, niet minder.

Leonard Cohen magistraal in Vorst ★★★★

Bitterzoet en bescheiden

BRUSSEL ● Schoonheid ontstaat niet zelden uit noodzaak. Dat wist Hermann Hesse al, en die stelling werd zondag nog eens bekrachtigd door Leonard Cohen (73) in Vorst Nationaal. Vanuit zijn *Tower of Song* deed de crooner je adem drieënhalf uur lang stokken in je keel.

Het verhaal over de manager die aan de haal ging met Cohens pensioenfonds, is intussen genoegzaam bekend. Dat de joods-Canadese troubadour onomwonden toegaf dat hij uitsluitend om die reden de bühne opnieuw opzoekt, zou dan ook achterdocht moeten opwekken. Maar wie dit weekend in Vorst getuige was van Cohens overtuigende présence, van zijn uitgekiende setlist en zijn excellente liveband, kon niet anders dan zwichten voor de 'Master of Gloom'.

Euforie

Die intensiteit werd soms ook de troubadour te veel. Zo zong hij 'The Partisan' met dichtgeknepen ogen en een verbeten trek om de mond, waarna een minutenlange staande ovatie volgde. En zeeg hij op zijn knieën neer tijdens 'Hallelujah', een song die in Vorst trouwens oneindig veel mooier klonk dan de studioversie (met de uitspraak *"I didn't come all the way to Brussels just to fool you"* had hij ons al beet).

Dat was niet anders bij 'Who by Fire', dat met een Arabische intro en een betoverend harparrangement je bloed deed stollen, of 'Tower of Song', waarbij zelfs zijn stumperige keyboardsolo euforie kon losweken. 'Suzanne' dwong de grofkorrelige zanger dan weer naar een vocaal bereik dat hij node aankon, maar zelfs in die song drong zijn donkere bariton tot het diepste van je ziel door. In 'Heart with No Companion' ging het er frivoler aan toe, toen het driekoppige koortje zich aan een rondje linedance waagde. Net zoals bij het emotionele bisnummer 'So Long, Marianne', dat plots vreemd genoeg als een *singalong* werd opgevat in de zaal.

Apotheose

De bitterzoete bariton bleef ondanks al die hoogtepunten de bescheidenheid zelve. Gekleed in een onberispelijk maatpak en een elegante deukhoed liet hij geen moment onbenut om zijn begeleidingsband uitgebreid te fêteren of *'très gentil'* te prevelen als het zoveelste stormachtige applaus volgde.

Enig minpunt: de setlist verschilde amper van die in het Brugse Minnewaterpark, al speelde Cohen wel nog drie extra songs. Niet de minste, overigens: 'Famous Blue Raincoat' en 'Avalanche' golden zowaar als de ultieme apotheose in de hele set.

Waarom geen vijf sterren dan? Ongetwijfeld omdat Cohen dat zelf betwistte in 'Anthem': *"Forget your perfect offering"*, klonk het daar. *"There is a crack in everything, that's how the light gets in."* Wie zijn wij om de meester aan te vechten?

(GVA)